

Kéziratok, a melyek nem adatk vissza ide küldendők: „MURAVIDÉK” szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. 202. szám.

Postatakarék számla száma 12980.

Laptulajdonos: KÜHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Politikai-, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 Dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm. ként: szövegközt és nyiltér 1:50 Dinár, rendes 1.—Din., apróhirdetés 0:70 Din. és az illeték. Több-szörinél engedmény.

VI. Évf.

Murska Sobota, 1927. december 25.

49. Szám.

Karácsony.

Irta: Prek Móricz.

„Dicsőség mennyben az Istennek! Békesség a földön a jó akaratu embereknek!”

A gyarló ember azzal áztatja magát, hogy a jó Istennek megbirja adni mind azt a mivel tartozik; ám maga magának egy egész életre adósa marad!

Ma, szent Karácsony ünnepe, a karácsonyfa fényességénél elgondolkodhatunk azon, hogy lelkünknek és testünknek egyaránt megszereztük-e azon szent megnyugvást és örömeiket, melyeket ma ezen egyszóval hirdetnek minden szent szózatok: . . . „Béke.”

Mert ahol béke van, ott a szeretet és az áldás!

Most szép, szent ünnepünk van! Tél van! Itt vannak a fehér téli diszletek. A fák fehér ruhát öltöttek, a házak tetején fehér hósapka, a mezőn fehér takaró!

Édes, jó Istenem! Valamikor hogy örültünk az első hónap, az első jégvirágos ablakoknak! . . . Boldogok voltunk, mert az ártatlan, szép, tiszta hólepel eltakarta előlünk az élet minden gondját s valahogy sokkal jobb volt mint most, mikor is lépten nyomon a gond, az aggodalom, a félelem szegődik társaságunkba; — mi pedig nem tudunk kiszabadulni ölelő karjaiból!

Ugyan mi ennek az oka? Talán mi öregedtünk meg, avagy az idő rokkant meg körülöttünk? A tapasztalás azt mutatja, hogy sok-sok kész eredmény veszett kárba, sok-sok szép remény nem teljesült! Azért szorongunk és azért nincsen békénk! . . .

Ime! Ilyen gondolatok foglalkoztatják az embereket a mostani szent karácsony ünnepe.

Hiába nézünk körül akár az egész világon, azt a békét, amit az emberiség oly óhajta vár, még sehol megtalálni nem lehet!

Hiába töpregünk azon, hogy kimódoljuk, miképen szerezhethetők meg magunknak bár csak a legcsekélyebb örömeiket is; egy bizonyos árnyék kíséri minden kísérletezésünket, mely egy pillanatra sem feledtetni velünk azokat a képeket, a melyek ma lépten-nyomon élénk tárulnak!

POLITIKAI ÉLET.

A kisantant léghajózási konferenciája.

Bukarestben felvették a kisantant aviatikai szövetségének a tervét. Most ennek megvalósításához komolyan hozzá fognak. Januárban csehszlovák, jugoszláv, román, lengyel repülési konferencia lesz Bukarestben s megkötik a léghajózási egyezményt. A légi forgalom nagy jelentőségű lesz különösen a hirszolgálat terén, mert a repülőjárok az illető fővárosok között: Prága—Beograd—Bukarest—Varsó, a hirlapokat is fogják szállítani. Így a hová a hirlap eddig három nap alatt jutott el, most még az nap ott lehet.

A Olasz-francia meg-egyezés.

Mussolini legutóbb elmondott nagy beszéde az egész fran-

cia közvéleményre a legjobb hatást tette. Ez a beszéd válasz volt a francia külügyminiszter békülékeny hangú beszédére s már most remélhető, hogy sem a francia-jugoszláv szerződés, sem pedig az olasz-albán szerződés nem fogja megzavarni a készülő jó viszonyt. Így most következik, hogy a francia és olasz külügyminiszterek személyes találkozás kapcsán is megszilárdítják a két ország között a nyugalom, a mely még nem is oly rég eléggé veszélyeztetve volt.

Mindenesetre örvendetes, hogy a barátságos megegyezéshez Mussolini nyitotta meg az utat.

A Kínai helyzet.

A délkinai nemzeti kormány hivatalosan is megszakította az orosz szovjet kormánnyal a diplomáciai viszonyt. Sanghaiban ki-

Gondok, aggodalmak vannak festve e képekre! Fekete gondok, fekete aggodalmak! . . .

És úgy látszik, nincs kivétel! A kicsi és nagy emberek egyaránt egy sorsban élnek e tekintetben, ennek a nyomasztó környezetnek hatása alatt! A kiknek hivatásuk a béke megteremtése, akiknek megajándékozzák egy gondolattal, egy meggyőződéssel, hogy már ezután gond nélkül, békében élhet, — azok maguk is igen jól tudják, hogy micsoda szép álmoképeket hajszolnak, — akár csak a játszi kis gyerek a szappan buborékot!

Istenem! . . . Milyen messze, messze vagyunk még attól a gondolattól is, hogy az emberiség egy akaraton lesz és a népek között meg lesz a felebaráti szeretet, egyetértés, az egymás kölcsönös megbecsülése és ez lesz majd a béke alapköve, nem pedig a szuronyok fényes erdeje!

Lehet e erre remény, amikor mosolyogva fogadják az emberek valakinek azt az óhaját, hogy a milliós hadsereget oszlassák fel, a gyilkolásra való eszközöket pusztítsák el és semmisítsék meg! Igen, mert tudni való, hogy a mai ugynevezett békés helyzetet is csak vér és vasárán lehet addig-med-

dig is fenntartani! Ilyen gondolatok homályosítják el ma az emberek karácsonyi örömeit! A mindennapi élet küzdelmei az embernek nemcsak testi, hanem lelki életére is kihatással vannak. A emberek ingerlékenyek, türelmetlenek, egymást akadályozzák még a jó cselekedetek végrehajtásában is. Így van ez minden vonalon. Nem mentes ettől az egyes ember, a társadalom, sőt az ország sem. Mindenütt vannak ütközéspontok, ki nem elégitett óhajok, megakadályozott törekvések, melyek csak ártanak a köznek!

Kormányunk is akar az ország terhein még a szent Karácsony előtt örvendetes, új törvények meghozatalával könnyíteni, ám ebbeli törekvésében az ellenzék nem csekély mérvben hátráltatja. Reméljük azonban a jobb belátást s így a jobb eredményt!

Szent Karácsony! Vajha Te lennél az utolsó, mely az emberiséget még aggodalomban töprengve találtad! Kis Jézuska! Jövőre úgy jöjj el a Te szent fényességgel, hogy az egész világot bearanyozd örömmel és mindenki boldogan láthassa beteljesedni reményeit!

Hozd el a földre az embereknek az igazi — Békét!

hirdették az ostromállapotot s letartóztatták kétszáznegyvenöt kommunista agitátort, kik közül huszat Sanghai piac téren nyilvánosan kivégeztek. A pekingi oroszok most nagy aggodalomban vannak, mert nem tudják, hogy a kormány birja e és akarja e őket megvédelmezni. A Kantonból elűzött kommunisták Hankau felé menekültek. Sok fegyenc van köztük, kiket a kommunisták szabadítottak ki börtöneikből.

Sok szovjet ügynök van letartóztatásban.

A jugoszláv-magyar tárgyalások.

A magyar kereskedelmi delegáció már szeptember óta Beogradban tartózkodik, de még messze van a tárgyalások végleges lezárásától. A magyar delegáció és Todorovics tanár, a jugoszláv delegáció vezetője között még nincs meg az az egyetértés, a mely a tárgyalások lezárását lehetővé tenné. Nickl Alfred, követségi tanácsos, a magyar delegáció vezetője már Rómába ment, hogy az olasz kormánnyal folytassa a megkezdett kereskedelmi tárgyalásokat. Beogradban csupán csak egy magyar tisztviselő tartózkodik, hogy ha kell, a tárgyalás fonálát azonnal felvehesse. Többek között forgalmi kérdésekben nincs meg a két delegáció között az összhang. Így a Suboticei határ állomás ügyében is nézeteltérés van.

Két Prekmurec halálos ítélete.

Csahuk Ivan gorikai és Szolár Terèzia fokovcei gyilkosok az esküdszék előtt.

Csahuk Ivan gorikai lakos, ki a tavaszi esküdszéki tárgyaláson szerencsésen kibujt, gyilkossági ügye már lapunkból ismeretes. Ugyanis Savel Zsuzsa meggyanusított Csahuk fiát Kálmánt, hogy szobájából 200 dinárt elvitt, amiért aztán a két szomszéd állandóan veszekedett. Az állandó veszekedés vége az lett, hogy Csahuk elhatározta, hogy az asszonyt elteszi akadékból. Tény-

legy úgy is történt. Csahuk fiát örnek állította a bejárónál, meghagyva neki, hogha valaki jönne erősen köhintsen, ő maga pedig bement Sável Zsuzsához, fejszével megölte s az ágy szalmájával letakarta. Mikor végzett áldozatával, a fiának ruhát, cipőt és gamsnit ígért hallgatásért, ha már felnő a gazdaságot is megkapja.

Ezt megállapította a helyszíni szemle, fiának beismerő vallomása és számos más körülmény is, mégis a tavaszi turnus esküdtjeinek helytelen felelete révén a vádlottak csak rágalmozásért lettek elítélve, míg gyilkosság vádjára alól felmentették mindkettőt. Felmentő ítélet ellen az ügyész semmisségi panasszal élt, melynek a semmitőszék helyt adott s új tárgyalást rendelt el. Az őszi esküdtszéki tárgyaláson, f. hó 7. én, az öreg Csahuk Ivánt kötéltálati halálra ítélték, fiát, Kálmánt pedig felmentették.

* * *

Szollar fokovcei gazda, dacára öregségére, még mindig kezében tartotta a vagyonát s azt, gyermekeire iratni felesége Terezia folytonos nogatására sem akarta. Hogy felesége érvényt szerezzen háziasszonyi jogainak, elhatározta, hogy az öreget elteszi láb alól. Az öreg Szollárt fekhelyén megölték, s tragácson kivitték a közeli erdő gyalogjárójára, hogy úgy lássék, mintha ott ölték volna meg az utonállók. A házban eltüntettek minden nyomot, csak a friss meszelést és padlómosást nem. Elárulta őket még a párnahuzat és szalmazsák huzatja is. Az esküdtszék Szollár Tereziát, ki a gyilkosságot magára vállalta, kötéltálati halálra ítélte. Az ítéletet f. hó 7. én hirdették ki. Most csak hiányzik

a segítőárs, mert az öregasszony erre egyedül képtelen lett volna, különösen a háztól elvinni az öreget.

Az erdélyi diákzavargások.

A nagyváradi diákzavargások ügye most kezd egyre tisztázódni. Lassan-lassan kitünik, hogy az előre meg volt szervezve, a rendőrség már hetekkel előbb tudott róla s a zavargások idején egyáltalában úgy viselkedett, hogy a diákok viselkedését még elősegítette. A rendőrség egyes közegei már két héttel előbb jártak előkelő egyetemenél Nagyváradon, kiket arra akartak rábírnai, hogy gyűjtsenek össze a rendőrség részére ötszáz ezer lejt, mert majd erre a rendőrségnek a teljesítendő külön munkájáért szüksége lesz. Mivel ezt nem kapták meg, tehát bosszút álltak így s ők utasították még a diákságot s irányították a rombolást és fosztogatást.

A románok most azt akarják bizonyítani, hogy a zavargást budapesti diákok és újságírók idézték elő.

A vizsgálát a román hatóságok részéről teljesen részre halló, mert a magyar károsult kereskedőkkel, a kifosztott zsidó templomok képviselőivel szóba sem állanak.

A bukaresti angol követ személyesen vizsgálja meg az angol állampolgárok sérelmeit. A amerikai követség titkára Nagyváradra ment, hogy Kellen kapitány megtámadása ügyében lefolytassa a vizsgálatot. A román kormány kiküldötteje kijelentette, hogy a román kormány minden kárt meg fog téríteni.

Az erdélyi zsidóság gyászünnepeket rendez s a megromlott templomi kegyszereknek maradványait ünnepélyesen eltemette. A katolikus egyház fejei az erdélyi zsidóságnak részvétüket fejezték ki.

A román kormány a prefektusokat eltávolította állásaikból. Sok diákot letartóztattak s átadták őket a hadbírósnak, mert vannak köztük, akik raboltak is. A kormány első kártérítési összegül Nagyváradra négy millió lejt küldött.

Tatarescu belügyi államtitkár, kit a zavargásokért okolnak, — lemondott állásáról és Titulescu külügyminiszter is lemondani szándékozik. Romániában valószínűleg kormányválság lesz. A diákzavargás Romániának igen sokat ártott a külföld előtt.

Gyermekhalottak.

Boldogok a gyermekhalottak Bimbómosolyban ha elhalnak. Öreg felnőtt okoskodások, Élvtvágy és hajsza, elmaradnak.

Mig élnék szemük csodálkozik, Nem mered büns révedezve, Nem haladnak bűnökbe fúlva, Bűnbánva, vagy kétségbeesve.

Tudnak tágranyított szemekkel Nézni, kis katicabogárra, S nevetni hangosan rajongva, Színes kis kavicsot találva.

S tudtak nagyon boldogok lenni Arany krajcárral kis kezükben, Kacsójukat fölnyitogatva Fűnek fának nagy lelkesülten.

Boldogok a gyermekhalottak Bimbómosolyban ha elhalnak Hogy nem szenvedik el kinjait Sok vad, virágölő viharok.

KECSKÉS LÁSZLÓ.

HIREK.

— Lapunk igen tisztelt előfizetőinek, olvasóinak és barátainak boldog karácsonyi ünnepeket kíván a „MURAVIDÉK” kiadóhivatala és szerkesztősége.

— Községi választás M. Szobotában az elmúlt vasárnap ejtetett meg. Mint az előrelátható volt, Benkó listája óriási győzelemmel került ki, s a 25 képviselőtestületi tagságból ennek a listának 18 tag jutott, dr. Sömen listának 4, és dr. Parkas járásbíró listájának 3. Koder közjegyző listája, mert egy aláírás nem volt eredeti, a választások előtt megsemmisítették.

Szerelem Délen.

— Novella. —

Írta: GÁLOSSY JÓZSEF.

(Polytatás.)

— Fiametta, boldogságom — sutogta a kezét elnem engedve — engedd, hogy öleljelek, hogy csókoljam az arcod, mert megörülök . . . a tenger lesz a sirom . . .

— Nem, nem Luigi, még nem! Még várj, várunk kell! Tudod, hogy szeretlek, tudod, hogy megesküdtem . . . Ne gondold, hogy elfeledtem jószágodat, én emlékszem, hogy nagyon nehezen éltem és te segítettél . . . — De Luigi, ha odaadnám magamat, nem becsülnél így többé. Talán nem várnál itt virágomra, hogy azután haza vigyél gondoládon és hajnalban nem szólna gitárod ablakom alatt . . . Luigi, olyan szép így, ne kívánj többet . . .

Alkony merengett a tengerből felett, csodásan szép, sejtelmes alkony. Luigi és Fiametta együtt mentek végig a Szent Márk téren és a leány megengedte, hogy az ifju fogja a kezét. Alomvilágban éltek és könnyed léptekkel suhantak el a sima márványon a csatorna felé. Amit éreztek,

arról csak forró kezük sutogott . . . ajkukon nem szól a zenélő beszéd.

Gondoláikra ültek s megindultak a Grand Canal-on, Fiametta megállította egyszer az övét, vele megállította az ifju is a magáét.

— A lányok azt mondták, — szólt Fiametta — hogy itt, valamelyik házban van egy festő . . . van egy kép . . . egészen hasonlít reám . . . Luigi, nem tudod? Nem láttad? Nem ismered a festőt?

Luigi a csillagos eget nézte és gondolkodott.

— Igen . . . itt van . . . ott abban a renesanc stílusú házban, emlékezem . . . A multkor egy egész délután a gondoláját eveztem, ő csak henyélt, nem aludt, a szemét néha-néha mégis sokáig behunyva tartotta, mintha azokon keresztül nézne a végtelenségbe.

Fiametta szép nagy szemével elmerülve nézte a házat.

— Gyere, menjünk — mondta az ifju.

— Nézzük meg — szólt a leány é gondolóját a lejáró lépcsővel levő kikötő-sas felé irányította.

Luigi is arra evezett.

Késő volt a redőnyök már eltakartak mindent . . . Tovább eveztek, be egyik kereszt csatornába, ott Fia-

metta lakásánál annak gondolóját kikötötték és azután elváltak.

— Szép tündéralmokat, aranyos Fiametta!

— Jó éjszakai édes Luigi!

III.

Luigi, midőn lefeküdt, különös dolgokra gondolt. Féltékeny kezdett lenni: minek az a kép ott? . . . Eh, bohóság, hiszen egyik arc hasonlíthat a másikhoz, az nem lehet Fiametta . . . Ő nem állt modellt — akkor miért mondta volna, hogy: „A lányok mondták . . .”

Éjjel sokat álmodott, álmában a képet is látta. Korán kelt, a gitárját magához véve gondolójára szállt és végig evezett a Grand Canal gyönyörű palota sorai között. Kikötött Fiametta lakása előtt és epedő dalokat játszott a leány ablaka alatt. Ez volt minden hajnalon ébresztője.

Fiametta kinyitotta ablakát és a szobájában lévő virágokból mámorító édes illat áradt a szabad csatornára. Olyan mélységes, elmerülő szerelemmel volt itt telve minden . . . oly isteni volt e leányt látni, közelében lenni, beszélni vele és — szeretve lenni általa!

— Személyi hir. Dr. Alkalay országos zsidó főrabbi hivatalos követségében f. hó 11.-én M. Szobotában időzött, hol ünnepélyesen fogadták, s tiszteletére az izr. hitközség bankettet rendezett, melyen az egyházi és világi hatóságok is képviselve voltak.

— Meghívó. A Csernelavcei önk. tüzoltó egyesület 1928. január hó 6-án d. u. 2 órai kezdettel Csernelavcén a Sável-féle vendéglőben zártkörű TÁNCMULATSÁGOT rendez melyre a negyérdemű közönség szíves pártfogását tisztelettel kéri az egyesület.

— Kitüntetés. D. Roth Lázár, a m. szobotai izr. hitközség rabbiját a király a Sz. Száva rend negyedik osztályával tüntette ki. A kitüntetést f. hó 11.-én ünnepélyes keretek közt az itt időző Alkalay főrabbi nyújtotta át neki. Gratulálunk!

— Meghívó. A šalovci önk. tüzoltó egyesület 1927. december hó 26.-án d. u. 2 órai kezdettel Šalovcin a Štefanec-féle vendéglőben zártkörű TÁNCMULATSÁGOT rendez melyre a negyérdemű közönség szíves pártfogását tisztelettel kéri az egyesület.

— A „Hivatalos Lap” 121. száma közli a mőtoros közlekedési eszközök jelzéséről szóló rendeletet, valamint a hadkötelezettségüknek eleget nem tett iparosoknak iparendelőly kiadásáról szóló rendeletet; a 123. sz. „H. L.” rendeletet a tartományi önkormányzatra átvitt munkaköréről és utasítást a községi költségvetések egyöntetű megszerkesztését, előterjesztését, felülvizsgálását és jóváhagyását illetőleg; 124. száma pedig közli a SHS-Francia barátsági és arbitrázs szerződést.

— Tenyészmen tulajdonosok ménjeiket, amennyiben az ideji fedeztetési idény ménjeiket fedeztetésre használni óhajtják, kötelesek azokat f. hó 31.-éig az illetékes járási főnökségnél bejelenteni.

— Kolo jugoslovenskih sester v M. Soboti je priredilo dne 17. t. m. božičnico, pri kateri je bilo obdarovanih s oblačili ob potrošnji nad 10.000 Din. skupno 215 učencev, med njimi 34 gimnazijcev. Da se je obdarovanje v toliki meri obneslo, se imamo v prvi vrsti zahvaliti županstvu velike občine M. Sobota, ki je prispevalo v ta namen svoto 2000 Din. Hvalevredno so se tudi odzvali denarni zavodi, tukajšnji trgovci, upravi veleposestev St. Julien in Sapary ter drugi privatniki.

— Jó reggelt, Gyöngyvirágom! — köszöntötte Fiamettát, ki olyan volt, mint a Rivierán egy hajnali harmatlepte, legszebb tavaszi virág . . .

— Jó reggelt, Luigi! — Ma korán ébredtél.

— Keveset aludtam, de az is álom volt mind. Álmomban láttam a képet is . . .

— Milyen volt?

— Gyönyörű, mint te!

— Ma, mintha még szebben játszódtál volna, mint máskor.

— A szívem verése is benne volt és lángja lobogott a hangokban . . .

Eimerültek egymás nézésében öntudatlanul és sokára szólt ismét a leány:

— Luigi, én majd megérezem a képet.

A gondolás gondolkodott.

— Ne menj nélkülem édes, — mondta azután — légy itthon naplemente előtt, én majd ide jövök gondolámon és együtt nézzük meg. Jó lesz, szerelemem?

— Így is jó lesz, Luigi. — De . . . nem, inkább várlak a Giardino publico, vagy a Szent Márk téren. Hol inkább, Luigi?

— Akkor a Szent Márk téren.

(Polyt. köv.)

Zahvaljujemo se tudi g. Dittrichu za brošično prepušitev dvorane in g. Kralju za pripravo peciva. Poleg tega nam je poslalo Kolo jugosl. sester v Ljubljani 300 Din kot prispevek k obdaritvi, podružnica Kola jugosl. sester Kranju pa 34 m blaga. Prisrčna hvale vsem darovalcem za blagohotna darila v denarju in naravi. — ODBOR.

— Magyar kommunisták kivégzése. Moszkvában a szovjet kormány négy kommunista csere foglyot, népszerű Cserepa János asztalos, Hajducky Lajos nyomdász, Iluli Antal építész gyakornokot, és Dabovics József vasmunkást kivégeztetett. Bűnük az volt, hogy Rákosi Mátyás leleplezésében segítettek a budapesti rendőrségnek.

— Az automobil legnagyobb sebessége. Az eddigi sebességi világrekordot Segraye őrnagy tartotta 327 kilométerrel óráként. Campbell most megakarja javítani a rekordot a legalább 370—380 kilométerre akarja fokozni. Ez már a legnagyobb sebesség, amit az ember idegzetével az elállítható kocsi ki bír.

— A határmenti telekkönyvek és irattárak kicserélése. A határmenti telekkönyvek és irattárak kicseréléseinek munkálatait végző bizottság Magyarország legtöbb helyén már elkészült munkájával. Így Pécsen, Szigetváron, Szent Lőrincen már minden munkát elvégeztek. Baja, Bácsalmás, Szeged, Siklós, Mohács járás bíróságain kell még a telekkönyveket revidálni. A szükséges iratok átszállítása a határmenti járásbíróságok területéről január végéig fog megtörténni.

— Az új esztergomi hercegrímás. Újév után első vasárnapon fogja a pápa Serédy Jusztinián esztergomi hercegrímást püspökké szentelni. A Szentatya személyesen végzi a felszentelést, hogy az új főpap tekintélyét ezzel is emelje.

— Lindberg Mexikó felé repül. Lindberg ezredes, aki Amerikából Párisba repült, most Mexikóba repül. Mexikóban nagy ünnepélyességgel várják Lindberget a megérkezésének napját nemzeti ünnepnek fogják nyilvánítani.

— Letartóztattak egy francia szenátort. Bécs: A magyar járadék kötvény hamisítás bűnyével kapcsolatban Párisban letartóztatták Reynald szenátort,

mert kisért róla, hogy ő volt az, aki annak idején a család Blumenstein bankárral Bécsben az ügyben tárgyalásokat folytatott.

Szerkesztői üzenet.

Népújság. P. é. dec. 11-iki számában »Néhány kérdést« tetszett hozzátni intézni, melyekre mivel én a békeségnek, a jóindulatnak vagyok híve, (még akkor is, ha bármi felett nem tetszésemet kell nyilvánítani) és mivel én csak alkalmazottja vagyok a lapnak, nem rendelkezhetem a felett, hogy érdektelen közleményekkel azt megtöltsem, nem adhatok e lapban kimerítő feleleteket, annál is inkább, mert átkutattam a »Muravidék« dec. 4-iki számát, de a »papírra vetett jóvevényekről szóló mesét« nem találtam benne. Hogy az olvasónak se legyen terhére és Ön is lássa, hogy valóban jóindulattal vagyok iránta és nem tartom helyesnek a »keine Antwort ist auch eine Antwort« úgy írok, hogy a rebuszként előttem álló kérdéseim egy részére megtalálhassa a feleleteket. Kiváncsra, bizalmas privát levélben minden kérdésre szívesen felelek. A »jóvevényről« ide csak olyan nézőpontból írok, amilyből pld. nem régen az aneroïd mutatójának helyes beállításáról írtam.

Jóvevényt németül Ankommlingnek Gast-nak nevezik. Ne tessék kérem a szófaragók terményét, amely cseppet nem bántó, sem sértő, a »jöttment« tösgyökeres magyar, de sértő szóval egy lapra helyezni.

Jóvevénynek a művelt ember, a természet három országába tartozó (állat, növény, ásvány) azon egyént (egyedet) tekintik, aki (amely) elhagyva állandó tartózkodási helyét, máshova vándorol, állandó vagy hosszabb idői tartózkodásra. Az azon vidék lakói, a bennlakók az ilyen odavándoroltat »jóvevény«-nek nevezik.

A természettudomány nem veszi figyelembe az ember alkotta ország-határokat, kiemelem, hogy most itt nem prekmurjei jóvevényről írok, hanem általánosan! E szó jóvevény nem éppen csak a külföldről bevándorlóttra szól, hanem egyes kisebb, magukat ismerő embercsoport közé került ismeretlen, ugyanazon országbelire is. Pld: Én Szombathelyről kerültem a

néhai Muraszombatra. Mind a két helyiség Magyarországon volt, de mert én itt ismeretlen voltam, tehát jóvevény voltam.

Növényeknél is vannak ilyen jóvevény növények, vendég növények (advena, planta, adventitia, casualis). Az olyan növény, mely más távolabbi, mongyuk (bár nem helyesen) idegen földbeil, de a magra onnan fecske, golya lábán tapadva vagy küldeményekkel onnan kiharcolódik. Az új földbe egy ideig él, sokszor kivész, de ha megszokja a klímát, a miljót, és nincsen más növénynek útjában, »meghonosodik«. (Ez nem országra szól.) A Murában hempergő kavics »jóvevény ásvány«. Még a nyelveknek is van kivétel nélkül »jóvevény szója«. A magyar nyelveknek sok a török, német, szláv, latin, oláh, tót jóvevény szava. A német is átvett magyar szókat pld: hajrá (hurrá), gulyás (gollasch), huszár, csákó, tarisznya, kocsi stb. A szlovének is van olasz, szerb, francia jóvevény szója.

Az emberek, az állatok (tán a növények is) kissé idegenkednek a jóvevénytől, még akkor is, ha mosolygó képpel jön. (Ezt látjuk legszöbben az ebeknél, a baromfiaknál, a kisebb gyermekeknel, a bakteriumoknál is.) Mikor ezelött 30 évvel idejöttem, ezt nem észleltem, mert akkor itt állatorvos egyáltalán nem volt és a bennlakóknak szükségük volt állatorvosra. Amerika erősen korlátozza sőt időnként teljesen beszünteti a bevándorlást a jóvevények elhelyezkedését. Ez érthető: Sokan féltik a kenyérüket, hivatalukat, lakásukat, családjukat, mert ahol sok ember van összezsúfolva, nehezebb a megélhetés, nagyobb a konkurrencia. A meghonosodott bennlakók az otthonukban, falujukban feszélyezve érzik magukat.

Hogy ezt a változást, melyet a jóvevény ottlétével előidéz »bűnnek« lehet-e mondani vagy áldásnak az a jóvevény jövetelének céljától, jellemétől, stb. függ. Északamerikában nem szívesen látott a jóvevény, ellenben Délamerikában áldást hozók.

G. G. J. K. Nincsen másról mint rendtelenségről szó. Az az ur nyilván elfelejtette, hogy Ön a tiskarnában ki-egyenlített mindent. Ezért jó minden fizetéskor egy kis elismervényt kérni. Kívánsága szerint K. urat is értesíteni fogom.

R. A. T. Az Est és még néhány lap megjelenése betiltatott. Bajtárs! Szó se róla, csak küldj újévi beköszöntőt. Viszont kívánok jó és boldog karácsonyt.

T. J. A. Kár, hogy lapzártakor érkezett becses levele. Ugye lesz szíves máskor is b. soraival (lehet próza is!) felkeresni.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonaimnak, jóbarátaimnak és ismerőseimnek, akik jó férjem halálával ért súlyos csapást koszoru-adományaikkal vagy bármilyen más módon enyhíteni igyekeztek, ezúton hálás köszönetet mondok.

Özv. Barbarics Jánosné.

A Kreditna Zadruga

za TRGOVINO in OBRT v Murski Soboti r. z. z. o. z.

igazgatósága ezuttal közli t. betétesseivel, hogy a takarékbetétek a jövő évtől kezdődőleg évenként kétszer fognak tőkésítettetni, még pedig június hó 30.-án és december hó 31.-én. (Az első félév kamata július hó 1.-től kezdődőleg hoz kamatos kamatot.)

K I N O

v MURSKI SOBOTI

V PONDELJEK 26. decembra popoldne ob 3, zvečer ob 8 uri

FAUST

Drama u 7 činova po njemačkoj narodnoj priči.

VSTOPNINA: Gornje lože 12 Din., spodnje lože 10 Din., in II. prostor 5 Din.

Lastnik kina GUSTAV DITTRICH.

Krisztus születése.

I.

Augusztus császár idejében megparancsolták, hogy az embereket írják össze Zsidóországban. Mindenki beíratkozott abban a városban, ahonnan családja származott. Szűz Mária és Szent József elmentek Dávid városába: Betlehembe; mert Dávid családjából valók voltak. De mert szegények voltak, nem kaptak Betlehemben szállást, azért a városon kívül egy barlangba mentek. A barlangot máskor istállóknak használták a pásztrok. Abban az istállóban született a királyi vérből származó isteni gyermek, Jézus Krisztus.

II.

Óh, a korok, idők, mennyire egyformák. Elbujva, félve, remegve kellett a világra jönni a Megváltónak, a szegények a kitaszítottak, az elnyomottak pártfogójának és királyának, mert a hatalom rálesett a születésére, és ha tudta volna, hogy melyik anya méhében fogant, már anyjának méhében megfőjtotta volna azt, aki azért jött, hogy megváltsa a megsarcolt szorongatott rabszolgák tömegeket embertelen kizsákolásaitól. Király volt ő a nemes szívűség királya, kinek nem

voltak hadseregei, mégis meghódította az egész világot gyönyörű tanításaival. A nemesszívűség a magasztalás példátlan nagysága volt az Ő gyémántnál csillogóbb erénye, ha meggondoljuk, hogy abban az elvadult korban; amikor az ember nem ment ember-számba embertársai előtt és temetetlenül heverték az utakon megölt rabszolgák holttesteit. Micsoda bátorság és mekkora nemesszívűség kellett akkor ahhoz, hogy így tanítson:

„Ne ítéltetek, hogy meg ne ítéltessetek. Mít nézed pedig a szálkát atyád fia szemében és a gerendát a te szememben nem látod?” vagy: Hallottátok, hogy a régieknek mondatott: Ne öl! aki pedig öl, méltó az ítéletre. Én pedig mondom nektek: hogy, mind aki atyafiára haragszik, méltó az ítéletre.”

„Amit akartok, hogy cselekedjenek nektek az emberek, ti is cselekedjétek nekik.”

Ilyen tanításokat abban az időben csak úgy lehetett hirdetni, ha hirdetőjük oltározta magát a halálra. Ez pedig Krisztusnál az önfeláldozás isteni példája volt azon embertársaiért, akik ime újra megromlottak. Talán ma százszor rosszabbak, mint az ő korában voltak.

III.

A pásztrok akikre Jézus Krisztus az ő nyáját bírta régen más gazdához szegődtek hűtlenül elhagyták a tisztaszívű szegényeket odálltak a kincs gyűjtők mellé, akik a fénylő aranyat és egyéb földi kincseket többre becsülik a menyországnál, melyet Jézus Krisztus ígért.

Az ötvilágrész valamennyi pontján a legészakibb északon a legforróbb egyenlítői ég alatt a braziliai halál-mocsarak vidékén. A legzordabb dél-amerikai steppéken, a La-plata gigantikus síkságain a vad tibeti fennsíkban, a sötét afrikai dzsungelekben, őserdőkben, termőföldön a föld felett, a föld alatt az óriás metropolis modern Babilonok füstölő gyártelepein, mindenütt folyik kíméletlenül a kincsgyűjtés.

A százszor megkínzott emberrabszolgák már azt sem tudják kinek engedelmességeknek inkább a gépistennek vagy a suhogó korbácnak. És mindezt a hér? Megvetés, lenézés. Kitaszítottak a föld gyönyöreiből, a föld legötétebb nyomorába.

A nyáj megveti pásztoraikat, akik így cserben hagyták. Árvaságában Krisztus születésére gondol. Aki ezután fog születni, hogy megváltsa az embert a földi nyomorúság és a kincszenvedéseitől. KRAJCSICS LÁSZLÓ.

KÖZGAZDASÁG.

Szabályrendelet a munkanélküliek segélyezéséről. A szociálpolitikai miniszter az 1922-1923 évi pénzügyi törvényben neki adott felhatalmazás alapján most bocsátotta ki a munkanélküliség leküzdéséről szóló szabályrendeletét. A rendelet első szakasza a munkaközvetítésnek az állam részéről való szervezését tárgyalja. A közvetítést a munkás kamarák székhelyén felállítandó munkás tőzsdék vagy munkaközvetítő hivatalok fogják végezni, míg az ezek közötti kapcsolatot a beográdi központi munkástőzsde fogja szabályozni. A munkanélküli munkásokat pénzbeli napidijakkal, utazási segélyekkel, egyszeri pénzbeli támogatással és természetbeni segélyek nyújtásával fogják támogatni. A munkanélküli segélyekre igényt tarthat minden tizenhat éven felüli munkás vagy munkásnő, ha az SHS királyság vagy olyan állam polgára, a mely a jugoszláv munkásainkat is részesíti munkanélküli segélyben. A napi díj formájában adandó pénzsegélyben egy naptári év folyamán legfeljebb hat héten keresztül részesülhet egy-egy munkanélküli. A segély kitesz napi tíz dinárt, minden el nem látott gyermek után pedig további három dinárt. A napi tizenöt dinárt a segély azonban nem haladhatja meg. Úti segélyben részesülnek azok a munkanélküliek, akiknek alapos a reményük hogy ott, ahová utaznak, munkát kapnak, valamint azok a munkások, akik egészségi vagy fontos családi okokból kénytelenek lakhelyüket változtatni. Utisegélyt évenként legfeljebb kétszer kaphat egy-egy munkát és ez féláru vasuti jegyből, valamint legfeljebb négy napi munkanélküli segélyből áll. A javaslatot már magáévá tette a munkáskamarák nem régen Beogradban megtartott kongresszusa, úgy hogy életbeléptetése előtt még csak néhány tisztára technikai jellegű előkészületre van szükség.

A pénzügyminiszter külföldi kölcsön felvételéről fog tárgyalni. Markovics Bogdán dr. pénzügyminiszter szabadság idejét Franciaországban arra fogja felhasználni, hogy egy nagyobb szabású külföldi kölcsön ügyletet bonyolítson le, melyet az állam beruházásokra fordítana; és pedig utak és vasutak építésére. Egyes hírek szerint tíz millió, más hírek szerint pedig harminc millió fontsterling felvételéről volna szó. Az angol bankok azonban azt kívánják, hogy Jugoszlávia előbb rendezze a háború előtti francia adósságait s így a pénzügyminiszter erről is tárgyalni fog.

TORMA.

Egy kereskedőnek kis fia született. Az apa nagy örömmel siet az anyakönyvi hivatalba, hogy a nagy eseményt beiktattassa.

A bejegyzés után az anyakönyvezető felhívja a bejelentőt, hogy az édes apának a bejelentést alá kell írnia.

Az apa nagy örömeiben oda írja: Svarz és társa.

Óriási lármát csaptak a gyerekek az osztályban, mikor belép hittan órára a tisztelendő ur.

Azonnal fölön csipi a legközelebbi lármázót és ráförmed: „Te haszontalan! Ki teremtette a világot?”

A megszeppent lurkó emigy válaszol ijedtében:

„Kérem én, tisztelendő ur, de többet soha sem teszem!”

Két hat éves, első iskolás pöttön beszélget:

„Te Pisti! Ugy-e a mi tanító bácsink nem tud semmit sem számolni?”

„Hát miért nem tudna, Jóska?”

„Azért, mert mindig mi tőlünk kérdezi, hogy mennyi kettő meg kettő.”

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagy érdemű vevő közönségnek szives tudomására adni, hogy a Halmos-féle kész ruha kereskedés ujból megnyitott, ami az áru minőségét és szolid kiszolgálást illeti az mindenkinek ismeretes.

Kiváló tisztelettel:

Ir. Halmos

az üzlet a régi helyen van.

Vsakovrstne sirove
in svinjske kože

k u p u j e

po najvišji dnevni ceni

Franc Trautmann

Murska Sobota

Cerkvena ulica 191.

Karácsonyi ajándékok

Nagy választék gyermek
:—: játékokban ;—:

Erdösy Barnabás

papír és játék üzletében

MURSKA SOBOTA

a róm. kath. templom mellett.

ÁLLANDÓAN
KAPHATÓK:

Szalona kg-ja Din 24.-

Zsir " " 23-28

Háj " " 26.-

Tőpörtő, kolbász stb. stb.

BENKO mészárszékben
MURSKA SOBOTA.

Iščem

pridnega mlinarja

oženjenega, za večji mlin v Prekmurju,
za delo na procento. Stanovanje v hiši.
Izvé se v Prekmurski tiskarni v
Murski Soboti.

Jobb, szebb, olcsóbb és tartósabb

butort kaphat kézimunkából, mint gyári munkából. Bámulatos olcsón, izléses kivitelben, legmodernebb butor állandóan raktáron. Megtekinthető minden vételkényszer nélkül NEMEC JÁNOS kereskedésében és a készítőnél,

Fliszár József

műszertalonnál

Murska Sobotán.

Nem kell gyári butor, ez szebb, olcsóbb és tartósabb! Kész érc, kemény- és puha fa koporsók állandóan raktáron.

NEMECZ JÁNEZ

vaskereskedő,

MURSKA SOBOTA

árusít bámulatos olcsó áron:

tűzhelyeket,

kályhákat,

mezőgazdasági gépeket,

Urania írógépeket,

Kayser varógépeket

házi valamint ipari célokra. Fényes darabos kőszén állandóan raktáron.

KERESKEDELEM.

Áru:

LJUBLJANA december 23.

100 kg.	Buza	Din.	290—305
»	Rozs	»	300—
»	Zab	»	225—
»	Kukorica	»	200—225
»	Köles	»	225—
»	Hajdina	»	350—
»	Széna	»	50—60
»	Bab cseres.	»	450—500
»	vegyes bab	»	350—
»	Krumpli	»	75—100
»	Lenmag	»	370—380
»	Lóhermag	»	1800—1900

BENKO: december 23.

1 kg.	III.	II.	I.	prima
Bika	7.—	8.—	9.—	10.—
Üsző	7.—	7.50	8.50	9.—
Tehén	4.—	5.—	7.—	8.—
Borjú	—	—	10.—	12.—
Sertés	—	—	17.—	17.50
Zsir I-a	—	—	28.—	28.—
Vaj	—	—	—	30.—
Szalonna	—	—	—	24.—
Tojás 1 drb.	—	—	—	1.50

Pénz.

1 Dollár	=	Din.	56.70
1 Pengő Budapest	=	»	10.—
1 Schil. Bécs	=	»	7.99
1 Kor. Praga	=	»	1.67
1 Lira	=	»	2.46
Zürichben 100 Din	=		9.135 sfrk.

SZNEJÉ I MLADO'ZENCI!

Prvle kak szi szpokupjeto Vase potrebscino za 'zenitev poglednite v trgovino A. KIRÁLY M. Sobota, glávni trg, gde je velika záloga i zbera v korinaj vencov, slarov za sneje, strumfile in vsze drobno blágo kaj sze pri tej prilikaj nčca.

Velika záloga 'zenszki krscsákov i rázno traletao i drobno blágo.

Szolidna posztr'zba! Niszike cèna!

A. KIRÁLY

trg. Klobuki perilom in kratkim blagom

MURSKA SOBOTA

Glávni trg. Bergerova hisa